

SLOVENSKI NAROD.

Ishaja vsak dan sveder, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Gospodskih ulicah št. 12.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t.j. vse administrativne stvari.

Državni zbor.

Na Dunaji, 11. julija.

(Konec.)

Posl. Treuinfels pravi, da je odločen za govornik vladnih predlog ter očita predgovorniku, da v stvarnem oziru stoji na tistem stališču, kakor vlada, da se pa predlogam protivi samo iz političnih razlogov. Ljudstvo je o namenih regulacije krivo poučeno. Vrednost našega denarja ne sme biti zavisna od mnenja spekulantom v inozemstvu, ampak mora biti stalna. To pa se da doseči le, če se upelje zlata veljava.

Posl. Schlesinger pravi, da je njemu vse jedno, če Rothsildi, Bleichrödrri, Hirschi itd. še za nekoliko milijonov obogaté.

Posl. dr. Lueger: Naj le zbirajo zlato.

Posl. Schneider: V zlatu naj se zadušé, kakor Midas!

Posl. Schlesinger: Žal, da podpira vlada interese židovske haute finance kar najbolj mogoče. Govornik toži, da se vlada in velike stranke ne menijo za njegov načrt za amortizacijo državnih dolgov in razklada ta svoj načrt obširno. Odsek nima pravice ravnati s člani visoke zbornice tako, kakor je ravnal z menoj. Kaj pa večina? Ali ni podvržena telesnim boleznim prav tako, kakor mi? Ali nje trupla ne smrdé prav tako, kakor trupla drugih ljudi? V parlamentu vzdigujete svoje nosove, kakor da ste kdo zna kakšni bogovi. Tega prepričanja nam ne morete vzeti, da ste po narodi toliko bolj zanikarni črvi, kolikor višje nosite nosove. Kdor je v sedanjih razmerah za regulacijo valute, ta je za gospodarsko prevlado židovstva.

Posl. Jaworski izjavi imenom svojih somišljenikov, da bodo glasovali za vladne predloge. Obžaluje, da to zasedanje zbornice izredno dolgo traja, ker je s tem zopet negotovo, da li se bodo sklicali letos deželni zbori. Govornik pravi, da bode glasoval za vladne predloge zato, ker je regulacija državna potreba. Tu se gre za dve važni vprašanji: za državno in gospodarsko. Izključeno pa je politično vprašanje, bodisi da se zmatra kot vprašanje zaupanja do vlade, bodisi kot korektivno sredstvo za pridobitev ali oviranje administrativnih naredeb. Neumevno je, da je mogla močna stranka iz političnih razlogov zoperstaviti se tem predlogam tako, da so bile skoro v nevarnosti. Očitati nečem nikomur ničesar. Vsa politika je tako, kakor se mu vidi najprimerneje. Navajam pa to le zato, ker je po moji sodbi vedno razločevati mej državnimi in političnimi vprašanji. Dva tedna govori se že o nekakšni krizi, vedno čitamo bulletine, kako se ta kriza počuti in koliko je truda, da se reši. Nasledki asanacije še niso znani, sploh pa ne umejemo, da je bilo v to potreba tako drastičnega sredstva, da bi bile skoro valutne predloge splavale po vodi. Govornik izreka končno popolno svoje zaupanje finančnemu ministru in se nada, da bode vlada državne interese spravila v soglasje z interesi kraljestev in dežel. (Živahno odobravanje.)

Posl. dr. Kramař izjavi, da je prijatelj valutne regulacije, da pa iz stvarnih in političnih razlogov ne more glasovati za vladne predloge. Pri drži si pravo, izreči svoje pomisleke pri specialni debati.

Posl. Bärnreither zagovarja relacijo. Škoda delavcem se bo lahko odpravila, če bo država skušala ugodno rešiti vprašanje o konsumnih drahvih in izdala ter strogo izvrševala zakon o ponarejanji živil. Prednosti valutne regulacije videle se bodo

šele tedaj, kadar se bodé začelo plačevanje z gotovino. Ta prehod je seveda jako nevaren. Finančni minister rekel je sicer nekemu poslancu, da bode zlato branil pod ključem; to je pa povse nemogoče. To je argument ad ignorantiam. (Posl. dr. Lueger: In kdo je ignorant?) Govornik upa, da bodo gospodarske okolščine primorale vlado zbrati vse sile in radi tega bode tudi politika krenila drugim pravcem.

Razprava se potem zaustavi.

Vlada predloži zakonski načrt, s katerim se dovoljuje, da je smeti za plodono na naganje ustanovnih, pupilarnih in drugih kapitalij kupovati zadolžnice, izdane od delniške družbe „Dolenjske železnice“ v nominalnem znesku 7 milijonov goldinarjev.

Posl. Spinčič interpeluje vlado zaradi takojšnjega razpisa in nepristranske izvršitve občinskih volitev v Višnjano v Istri.

Prihodnja seja jutri.

Na Dunaji, 12. julija.

V drugi dan valutarne razprave govoril je razen levičarja dra. Jacquesa tudi posl. Šuklje, a njiu govora nista naredila nikakešnega posebnega utisa, prav tako ne, kakor ga nista naredila govora levičarja dra. Grossa in nemškega nacjonalca dra. Steinwendra. Šuklje dotaknil se je tudi s tisto, njemu v izvestnih okolščinah lastno rahlostjo zadnje krize in se izrekel za valutne predloge. Lep uspeh pa je dosegel mladočeški govornik posl. dr. Kramař. Jutri govoril bodé najbrže dr. Plesner in pojasnil motno parlamentarno situacijo.

Predsednik naznani, da je došel od ministerskega predsednika dopis, s katerim prosi, da se volijo člani delegacije. — Trgovinski minister marquis Bacquehem odgovarja na Steinwendrovo interpelacijo o razmerah na južni železnici, na interpelacijo Schneiderjevo o neki židovski kujigotržnici, in še na nekatere druge interpelacije, pravosodni minister grof Schönborn pa odgovarja na neko interpelacijo posl. Ebenhocha.

Zbornica preide na dnevni red in nadaljuje generalno debato o valutnih predlogah.

Posl. dr. Kramař pravi, da je prijatelj regulacije valute, ker je res potrebna. Vladni načrt je previdno izdelan, upirati pa se je določbi o kvoti. Žal, da ni moči ločiti valutnega vprašanja od političnega. Ako je dovoljeno levičarjem, da naredé valutno vprašanje zavisno od nekaterih lapalij, kakor so imenovanja uradnikov, potem mora biti zastopnikom naroda češkega tudi dovoljeno, da nasprotujejo predlogam tiste vlade, katera ima po svojem programu samo namen, udušiti in uničiti skrajne stranke, h katerim se prištevajo tudi Mladočehi. Ako imamo tudi mnogo zanpanja do sedanjega finančnega ministra, kdo nam jamči, da ne bo pozneje postal še kakov Gautsch finančni minister, tembolj, ker bi Nj. ekselencija baron Gautsch mogel biti prav tako lahko finančni minister, kakor je naučni minister. Dobro smo spoznali, da so se mnogi protivilili predlogam le zaradi vlade. Če dobimo drugo ministerstvo, začeli se bodo zopet deficit. Če bi prišla levica na krmilo, kaj bi se zgodilo. Posamni levičarji so gotovo na vrhuncu situacije, a ne da se tajiti, da prav pri valutnem vprašanji si levica ni pridobila nikakešnega zaupanja. Pokazala je, da ne umeje stvari popolnoma, videl se je nje antagonizem zoper vlado in finančnega ministra. Govornik navaja umaknjeni predlog Ple-

nerjev, postopanje levičarjev pri zakonu o posojilu in sodi: velika stranka mora vedeti, kaj hoče, in mora imeti poguma, da to pové. Začetkom sesije slavili so levičarji vlado in nje predloge, a vse to so zvrnili jeden dvorni svetnik in nekateri okrajni sodniki. Levica čaka tista usoda, kakor Staročehe. Levica je bolna, boleha za svojim programom. Nje napredek ni nikakešen napredek, ker so dandanes samo demokratične stranke res napredne. Vi morate demokratični postati, tega pa ne marate in ne morete, ker je vsa sestava levičarske stranke zoper to. Če bi bili vi demokratska stranka, morali bi tudi opustiti svojo gospodoželjnost. Protislovja v vaši stranki so tolikšna, da se jih ne morete rešiti. Ta nasprotstva ojačila bodo narodno frakcijo v vaši stranki in vas končno razdružila. Če se bodete pa odpovedali aspiraciji svoji, gospodovati, utegneta morda še postati narodna stranka in potem bo morda moči z vami govoriti na podlogi federalistiških principov. Dokler ni Avstrija urejena na tej podlogi, ni moči govoriti o stabilnosti razmer. Doglej pa moramo mi glasovati zoper predloge. (Živahno odobravanje.)

Posl. dr. Jacques pravi, da sta v Kramařu združeni vse duši: specifično mladočeška in spoštovanja vredna narodnogospodarska duša. Prorokovanja njegova o usodi, katera nas čaka, niso utemeljena; mi se ne vežemo niti s klerikalci, niti s fevdalci, mi smo državna in narodna stranka zajedno, ker zastopamo poleg državnih interesov tudi narodne interese nemške, ki so identični z državnimi. Govornik odobrava valutne predloge, pravi pa, da se ne čuti članom vlade, ampak da ga prešinja neka potrpežljivost brez zaupanja, katera je uzrok raznim korakom zdaj za, zdaj zoper vlado. Govornik razpravlja potem o uzrokih valutne reforme in o načelih regulacije. Luegerju, ki je privrženec predlog imenoval sovražnike Avstrije, očita govornik, da je nasprotovanje njega fiksna ideja, ter priporoča vladne predloge.

Posl. dr. Fuss pravi, da imajo vladne predloge pristno madjarsko lice. Kadarkoli se obe vladi poganjata skupno za kako stvar, vedno zmaga ogerška vlada. Že to ni dopustno, da se je kvota za regulacijo zvišala v primeri s kvoto pri drugih skupnih troških. Ta ključ je bil krivičen že pred 25 leti, dandanes je to še bolj. Madjari in inozemci imajo pri nas dosti preveč upliva. Govornik očita vladi, da ni prebivalstva dovolj pripravila za valutne predloge. Zadnji čas postal je marsikateri Savel unet Pavel, nasprotnik valutnih predlog je postalni naudušenjih zagovornik, kar velja zlasti za poslance Šukljeja. Govornik kritikuje na to stvarno vse predloge in se izjavi, da bode glasoval zoper to, da se začne o njih specialna debata. (Konec prih.)

Afëra Spinčičeva v imunitetnem odseku.

Na Dunaji, 12. julija.

Danes dopoldne ob 1/2 10. uri sešel se je imunitetni odsek, da se posvetuje o Pacakovem predlogu gledé afëre Spinčičeve. Predsedoval je odsekov načelnik posl. Fran grof Coronini.

Mladočeški posl. dr. Lang razložil je vso stvar Spinčičevo na drobno in dokazoval, da se je faktično kršila poslanska imuniteta. Tožil je tudi, da njegov, dne 13. oktobra 1891. stavljeni predlog, kateri se tiče razširjenja § 16 drž. osn. zak. o imuniteti, niti doslej ni prišel v prvo čitanje. Govornik stavil je končno predlog: Imunitetni odsek

izjavi, da se je z odpustom Spinčića iz državne službe kršila imunitetna pravica in da je zato posl. Spinčića popolnoma rehabilitovati. Vrh tega nasvetoval je govornik, naj se razširi poslanska imuniteta zakonitim putem tudi na disciplinarna postopanja, in naj se pozove vlada, da predloži zakonski načrt o disciplinarnem postopanju z uradniki.

Posl. dr. Ferjančič misli, da imuniteta poslanska v tem slučaju sicer po besedilu zakona ni kršena, pač pa po duhu zakonov. Ako drž. osn. zakon izključuje sodno preganjanje zaradi kaznivih dejanj, tako je hotel s tem implicite onemogočiti preganjanje zaradi nekaznivih dejanj in vsakršni drugi način preganjanja. Z disciplinarno razsodbo je kršeno pravo izvrševati poslanske dolžnosti, poslanska svoboda in pravo volilcev, izbrati si svoje mandatarje svobodno, kajti z oficijelnim tolmačenjem zakona stvarja se neka nova vrsta poslancev, kateri imajo manjše pravice kakor drugi. V tem slučaju se niti ne trdi, da je bilo delovanje posl. Spinčića kaznivo v zmyslu kazenskega zakona. Treba je baviti se s stvarjo de lege ferenda, kajti narodni zastop na tako labilni podlogi, kakršna je nastala sedaj po Spinčićevi afēri in ko je državno sodišče odklonilo soditi stvar meritorno, je povse nemogoč. Iz listine članov poslanske zbornice je razvidno, da je v zbornici 61 poslancev, kateri so v državni službi. Ako merodajni krogi ne marajo sodelovanja te skupine poslancev pri zakonodajstvu, ukrene naj se inkompatibiliteta. Ako se pa to ne želi, potem je treba tej skupini poslancev dati tisto varstvo, kakor je imajo vsi drugi poslanci. Spinčićev slučaj je pokazal, da more biti disciplinarno preganjanje dosti čutnejše, kakor kazensko preganjanje. Skrajni čas je, da se ustavijo takšne odredbe, katere izpodkopujejo temelje, na katerih stoji narodni zastop. To je moči storiti na podlagi § 19. pravnega reda s primernimi nasveti, katere naj stavi odsek v zbornici. Končno predlagal je govornik, naj odsek zahteva od vlade disciplinarne akte, da se iz njih pouči o vseh podrobnostih preiskave.

Posl. dr. Weeber je dokazoval, da je slučaj Spinčićev novo potrdilo za to, kako nujno potrebna je točna službena pragmatika, katero bi bilo izdelati zakonodajnim putem.

Imunitetni odsek zaustavil je na to posveto vanje ter je bode nadaljeval v petek zvečer.

Govor poslanca dr. Lueger-ja

o Spinčićevi afēri v 148. seji drž. zbora dne 5. julija 1892.

Gospoda moja! Tudi jaz ne bodem Vas mudil na dolgo, nego govoriti hočem samo nekoliko besed. Oprostite pa, če zmatram za svojo dolžnost, da se bavim nekoliko bolj na drobno z razlagami Njega ekscelence gosp. naučnega ministra.

Gosp. naučnemu ministru v uvodu njegovega govora ni bil po vseči način, kakor je govoril poslanec Kramar; menil je, da bi se moralo drugače govoriti v tej visoki zbornici. Ne vem, ima li Njega ekscelence gosp. minister pravico, da sploh kritikuje način, kako govori kak poslanec. (Tako je!) Jaz mislim, da poslanca kritikovati imajo le njegovi volilci, oziroma tukaj v tej visoki zbornici predsedstvo; ministrom pa ne gre, da bi kritikovali poslance, nasprotno, poslanci naj kritikujejo ministre. (Res je tako!) In isti minister, ki je izrekel tako neprijetno kritiko o g. posl. Kramarju, hoče nam odrekati pravico, da kritikujemo one osebe, ki so sodelovale pri nastanku dotičnih razsodb. (Prav dobro! na skrajni levici in na desni.)

Ne vem, kako opazko je naredil neki čestiti gospod kolega povodom takozvane „justične rudečice“, katere jaz sicer niti ne poznam, to je nova prikazen v Avstriji. (Veselost na skrajni levici.) A Nj. ekscelence gosp. minister je takoj menil, da ne trpi nobene kritike. (Smeh na skrajni levici in na desni.) Da, on mora trpeti kritiko (Pravo!), kajti mi imamo pravico kritikovati (Res je tako!), in če v tej visoki zbornici ne smemo več niti kritikovati, potem je mnogo pametneje, da se nas vse pošlje lepo mirno domu, tako vsaj prihranimo avstrijskim narodom dnevščine (Tako je! na skrajni levici in na desni.), ki se nam plačujejo, potem smo zgolj „Ustani možicelj in obsedi“ in nič drugoga. (Veselost.) Ne, gospoda moja, mi imamo pravico, da kritikujemo vsacega posamičnega ministra, vsacega sekcijskega načelnika, vsacega dvornega svetnika, kdor koli si bodi, smemo ga kritikovati (Živahno odobravanje na skrajni levici in na desni) in te pravice si ne bodemo dali vzeti po nikomur in tudi ne po Nj. ekscelenci gosp. naučnem ministru. (Živahno odobravanje na skrajni levici in na desni.)

Še nekaj drugoga moram pa omeniti nasproti gosp. naučnemu ministru. Rekel je po svojem običajnem načinu — to se je že večkrat zgodilo v tej visoki zbornici — da bode vedel preprečiti, da se moti šola ter da se eventualno nosi politika v šolo in da ne bode trpel tega, da bi učne osebe kalile

mir. No, gospoda moja, jaz menim, da v Zagrebu ni bilo šole in da tudi v istih okrajih, kjer je agitiral gosp. profesor Spinčić, se ni šlo za šolo. Vsa stvar prav za prav ni imela nikake zveze s šolo. Če se pa hočemo baviti nekoliko bolj natančno z vprašanjem kaljenja miru, bi vendar vprašal Njega ekscelence gosp. ministra: Kdo prav za prav kali mir? Ali kali mir oni, ki se, zavedajoč se popolnoma svoje narodnosti, poteza za pravice svojega naroda, brani njegove pravice in je zaščitnik svojih narodnih bratov proti krivicam z druge strani, ali pa ne kali miru temveč oni, ki prešerno in proti zakonu tlači drugi narod? (Živahno odobravanje na skrajni levici in na desni.) Jaz menim: Mir kali oni, ki tako postopa proti drugemu narodu (Posl. doktor Brzorad: Vlada! — Posl. dr. Vašaty: Minister Gautsch!); in da je v tem slučaju res vlada kriva, če ni miru in če se je kalil, to je brez vsega dvoma jasno vsakemu, ki pozna razmere v Istri, v Trstu itd. (Živahno odobravanje na skrajni levici in na desni. — Posl. dr. Vašaty: Le vlada!) Sicer pa mislim, da mora vsakdo, ki ve, kaj je Avstriji koristno, in ki ve, kaj je Avstriji potrebno, tam doli v Istri in Trstu odločno biti na strani Hrvatov in Slovencev, ki istinito branijo tam cesarstvo avstrijsko proti prizadevanjem, ki merijo na to, da se ta pokrajina odtrga iz avstrijske državne zveze. (Živahno odobravanje in ploskanje na skrajni levici in na desni. Posl. dr. Vašaty: To vladi ne diši! — Veselost.)

Nj. ekscelence sklincevala se je tudi na jednoglasnost razsodb. Prav lepo! (Posl. dr. Brzorad: O jé!) Jednoglasnost se lahko doseže, ako se ve, koga je treba pozvati; to ni nobena umetnost. Da sem jaz minister, dosegel bi tudi tako jednoglasno disciplinarno razsodbo in rekel potem v visoki zbornici: Da, ta disciplinarni svet izrekel je razsodbo, jaz nisem prav nič uplival na to. Naravno, saj mi ni bilo treba več govoriti s posamičnimi člani, bili so že iz početka, kako bi se izrazil, tako dobro uvežbani, da so na tanko vedeli, kaj jim je storiti. (Tako je! na skrajni levici in na desni.) Tu se vender ne bodo izdajali še posebni pismeni ukazi. (Posl. Pernerstorfer: Kakor pri justici, kjer je treba vzeti samo Holzingerja. — Posl. dr. Vašaty: Mnenje pri severni železnici!) Komu se hoče to natveziti? Nečem omenjati, da se je trdilo, da še nobeden profesor ni bil preganjan zaradi njegovega političnega mnenja; taki slučaji prigodili so se že večkrat.

Dovolite mi pa, gospoda moja, da tudi jaz omenim to, kar je po mojem mnenju odločilno v tej reči. Nj. ekscelence gospod minister je mislil, da ni kršil pravice imunitete, ker se prvič ni sodno postopalo ali koga zaprlo in drugič so le izjave v poklicu tu v zbornici in potem v komisijah zavarovane proti vsakemu preganjanju. Alinea 3. dotičnega paragrafa ne pride nikakor v poštev za Nj. ekscelenco gosp. ministra. Poglejmo si stvar nekoliko bolj natančno. Poznam izrek necega slavnega ogerskega politika — mislim, da je bil grof Széchenyi — ne citujem doslovno, ker nimam izreka pri roki, a smisel je gotovo prav povedan. Ta mož rekel je — seveda v času, ko se Ogerski še ni godilo tako dobro, kakor danes — nastopno: Brutalna krivica, očitno priznana zloraba moči ne razjari naroda tako zelo, nego ona metoda, ki zlorabi oblike pravice, da druge oropa pravic (Tako je! na skrajni levici in na desni), in sicer na tak način, da se dotični prav za prav niti braniti ne more. (Res je tako! na skrajni levici in na desni.)

Ako bi grof Széchenyi živel sedaj, ne izrekel bi več tega, ker zdaj ravnajo njegovi gospodje rojaki Ogrji po isti metodi, a takrat izrekel je to in izrek bil je pravičen. Da imam pred seboj ministra, ki pravi: Zdaj hočem jaz nekaj storiti, jaz ne morem trpeti profesora Spinčića, on mi razburja Hrvate, da ne ubogajo več Italijanov, kakor se spodobi (Veselost), — à la bonheur, to bi bil možat minister! Če pa pride minister in pravi: Vse se je zvršilo v najlepšem redu, to ni sovraštvo proti neki narodnosti ali stranki, in če se čita ta razsodba, s katero se odpušča iz službe profesor Spinčić zaradi namišljenega govora v Zagrebu in zaradi agitacij, potem moram si reči: To je — Nj. ekscelence naj oprost, naperjeno ni osobno proti njemu, a moram izreči — to je neverjetno licemerstvo, nabajajočo se v takem postopanju, ki kar naravnost sramoti vsak pravni čut. (Odobravanje na skrajni levici in na desni. — Podpredsednik zveni večkrat. — Ponovljeno odobravanje in ploskanje na skrajni levici in na desni.)

Podpredsednik: Prosim! Ne morem dopuščati izraza gospoda poslanca, da se nahaja v vsem postopanju neverjetno licemerstvo, zato je kličem govornika k redu. (Oho-klici, odobravanje in ploskanje na skrajni levici in na desni. — Poslanec dr. Brzorad: Zakaj se to ne more reči? — Posl. dr. Vašaty: Ta izraz se je že večkrat rabil! — Posl. Pernerstorfer: Tu ni biti tako občutljivim.)

Posl. dr. Lueger nadaljuje: Svoje mnenje bodem utemeljil natančneje. (Veselost na skrajni levici in na desni.) Če bi bilo res, gospoda moja, da je bila v dotičnih govorih gosp. poslanca Spinčića in ne, kakor je vedno rekel Nj. ekscelence gosp. minister, profesora Spinčića (Tako je! na skrajni levici in na desni) — ker, ko je govoril v Zagrebu, ni bil profesor, nego poslanec (Res je tako! na skrajni levici in na desni) — to na znanje Nj. eks-

celenci gosp. naučnemu ministru — če bi bilo torej res, da je v govorih poslanca Spinčića tendenca, naperjena proti celokupnosti države ali proti sedanji državni obliki, torej tako rekoč neka vrsta veleizdajstva, potem bi se bila morala uvesti proti poslancu Spinčiću preiskava, kakor je to že omenil moj neposredni predgovornik in tudi drugi gospodje, oziroma državno pravdnštvo bi bilo moralo staviti zahtevo, da se postopa kazensko proti poslancu Spinčiću. (Tako je! na skrajni levici in na desni.) Ta zahteva bi bila prišla semkaj v to visoko zbornico zaradi vprašanja izročitve in mi bi bili imeli presoditi, je li se ima poslanec Spinčić izročiti ali ne. Mestu tega pa, in ker je minister dobro vedel, da bi ne prodrli s takim korakom, ker je vedel, da bi nihče v tej visoki zbornici ne imel poguma dovoliti, da se izroči posl. Spinčić, ni se nastopil sodni pot, nego postopalo se je disciplinarnim putem (Pritrjevanje na skrajni levici in na desni), in jaz izjavim Nj. ekscelenci gospodu naučnemu ministru v obraz: Razsojevat o tem, je li v kaki izjavi zadržano veleizdajstvo ali ne, imajo po naših zakonih samo sodišča pravico, ne pa disciplinarni sveti. (Tako je! na skrajni levici in na desni.)

Tudi je velik razloček, je li pride obdolženec zaradi take izjave pred rednega sodnika ali pa pred disciplinarni svet. Kdo je redni sodnik, to se mi mora naznaniti in po zakonu imam pravico, da eventualno odklonim tega sodnika. Kdo pa sedi v takem disciplinarnem svetu (Posl. dr. Vašaty: Kdo se tja komanduje!), to se ne ve. Potem pomislite: Tu javno, tam tajno obravnavanje, to je velik razloček, in v tem preziranju zakona, v tem direktnem preziranju zakona (Posl. dr. Vašaty: To je pravo;) je eklatantno kršenje pravic člana te visoke zbornice. (Odobravanje in ploskanje na skrajni levici in na desni.) (Konec prib.)

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 13. julija.

Valutne predloge v gospodski zbornici.

Komisija gospodske zbornice za posvetovanje o valutnih predlogah se je včeraj prvič sešla in volila sekcijskega načelnika Inama-Sternegga poročevalcem. Z ozirom na to, da se prav sedaj vrši v poslaniški zbornici generalna debata o valutnih predlogah in je torej finančni minister zadržan, ukrenila je komisija preložiti prvo sejo na nedolžen čas.

Hrvatski sabor

sklican je s kraljevskim odlokom z dne 6. t. m. na dan 4. avgusta t. l.

Občinske volitve v Zagrebu.

Novo volitve za občinski zastop v Zagrebu, ki je bil razpuščen minuli mesec, vršile se bodo menda v prvi polovici bodočega meseca. Nekatere volilce premeštil bode vladni komisar iz družega razreda v prvi razred, da tako omogoči zmago vladi prijazne stranke. Prvi razred je namreč odločen za bodočo večino. Gotovo je, da bode vlada storila vse, da podere zadnjo trdnjavo opozicije in si pridobi poslušno večino tudi v občinskem zastopu glavnega mesta.

Ogerska zbornica.

Predloge o regulaciji valute došle so tudi v ogerski zbornici v obravnavo. Poročevalec je znani posl. Hegedüs, kateri je predloge toplo priporočal, povdarjajoč, da jim je končni smoter plačevanje z gotovino. Za njim je govoril finančni minister dr. Wexlerle in priporočal svoje predloge s tolikim naudušenjem ter je kot izredno koristne za Ogersko proslavljal tako prepričevalno, da je razorožil slednjega stvarnega nasprotnika. V imenu opozicijske narodne stranke govoril je sicer Evgenij Gaal in filozofično in narodnogospodarsko branil bimetalizem, a predlogam se ni upiral kar nič. Včeraj izrekel se je tudi lg. Helfy, Kosuthovec, brezpogojno za predloge, tako da je moči reči: V ogerski zbornici je valutnim predlogam zagotovljena velikanska večina.

Vnanje države.

Ministerska kriza na Francoskem.

Včeraj smo javili brzojavnim putem, da je nastala na Francoskem ministerska kriza, danes pa že lahko konstatujemo, da je zopet rešena. Odstopil je samo minister mornarice, portfelj njegov pa so ponudili Burdeau, kateri ga bode najbrže vzprejel. Listi pišejo o porazu ministra Cavagnaca nenavadno trezno in pravijo, da se je storil sam nemogočega, ker ni umel gospodariti v svojem resortu „Figaro“ pravi: Zbornica vrgla je Cavagnaca, ne zmeneč se zato, če se je kaj pobil, „Autorité“ pa pravi: Včeraj sta bili dve eksekuciji; obglavljena sta bila Ravachol in ministerstvo Loubet. Ravachol je bil bolj simpatičen.

Svetovna razstava v Parizu.

Predsednik Carnot podpisal je včeraj mej sejo ministerskega sveta dekret, s katerim se določa, da naj vlada vse priredi in poskrbi, da bode moči svetovno razstavo Pariško otvoriti dne 5. maja 1900.

Angleške volitve.

V nekaterih okrajih vršile so se sicer nove volitve, razmerja mej strankami pa niso izpreme-

nile. Doslej je voljenih 226 privržencev Salisburija in 203 privrženci Gladstonea. „Times“, gotovo dobro informiran list, računa, da bode Gladstoneova stranka pridobila si še 49 mandatov, da bode torej imela v bodoči zbornici večino 32 glasov, dočim je dosedanja vlada imela večino 68 glasov.

Dopisi.

Iz Ljubljane 11. julija. [Izv. dop.] (Šolske delarne.) Najhujše zlo, ki kakor črv spodjeda srečno bodočnost naši mladini, je lenoba. Iz lenobe izcimijo se vse malomarnosti, prestopki in pregrehe, šestokrat tudi take, ki za vselej uničijo najbolj nadarjenega učenca. Zato nista šola in dom nikdar preveč pozorna na izročeno mladino in z mirno vestjo smeta uporabljati vsa — tudi najhujša sredstva, ki varujejo otroka pred lenobo ter ga vadijo pridnosti in delavnosti. Vsakdanja skušnja nas uči, da se je že silno veliko najbolj nadarjenih učencev pogubilo v valovih življenja, ker so zemarjali svoje dolžnosti, se udali lenobi in njenim pogubnim izrastkom, dočim se pa nasprotno manj ali slabo nadarjeni, ki so pa vstrajali v pridnosti, povspó do površja ter prekosé najboljše talente. Posebno ljudska šola ima v tej stvari jako težavno nalogo in učitelj mora pri marsikaterem učencu uporabiti vso svojo pedagoško spretnost, da ga obvaruje pred lenobo, kateri je nad vse podvržen. Tudi šolske oblasti je začele so v zadnjem času prav temeljito to vprašanje razpravljati in v ta namen ustanovljajo na raznih šolah „šolske delarne“, za deška ročna dela, katere imajo namen učenca obvarovati pred lenobo ter ga vaditi pridnosti in delavnosti. Ko je naš presvetli vladar potoval zadnje dni po Moravskem, je obiskal v Brnu tudi ljudske šole in na jedni teh šol — tako poročajo „Blätter zur Förderung der Knabenhandarbeit in Oesterreich“ — tudi šolsko delarno. Cesarju so se ti izdelki učencev jako dopadli in nazadnje je vprašal šolskega vodjo, kakšen namen imajo šolske delarne. Vodja mu odgovori: „Obvarovati otroka pred lenobo.“ „To je v istini res zelo blag namen“, mu odgovori naš presvetli vladar.

Naša mestna šolska oblast, ki pri vsaki priliki pokaže, kako zelo ji je za napredek mestnega šolstva in za blagor učeče se mladine, tudi ni zadržala za drugimi mesti in okraji. Že pred štirimi leti je na prošnjo trudoljubivega šolskega vodje in nadučitelja gosp. Žumra ustanovila na II. mestni slovenski deški šoli tako delarno, ki z najboljšim uspehom izvršuje svoj posel. Ta šolska delarna ima dva oddelka. V enem oddelku poučuje gosp. Armič otroke v lepljenstvu (kartonazi) in vsakdo, kdor vidi te krasne izdelke, mora pritrditi, da je g. Armič res mojster v tej stvari. V drugem oddelku poučuje pa že splošno znan strokovnjak v deških ročnih delih g. Cepuder v mizarstvu. Omenim naj mimogredé, da je g. Cepuder poleg lepljenstva in mizarstva izučen in izprašan tudi iz košopletarstva in prav bi bilo, ko bi se še petarstvo uvedlo na tej šoli. Učenci delajo z nepopisnim veseljem v šolski delarni in marsikateri lenuh se je spreobrnil v prav pridnega učenca tudi v vsakdanji šoli. Šolske delarne so res plemeniti zavodi in v blagor našega milega národa bi bilo, da se jih kar največ mogoče ustanovi tudi po deželi.

Domače stvari.

— (Vabilo na javni shod „Slovenskega društva v Ljubljani“,) kateri bode dne 17. julija 1892 ob 4. uri popoldne v Kranji na vrtu g. Petra Majer-ja. Dnevni red: 1. Nagovor predsednika. 2. Poročilo o delovanju deželnega zbora kranjskega, poročila g. dr. Ivan Tavčar. 3. Razprava o slovenski narodnosti, govori g. dr. Danilo Majaron. 4. Posamezni nasveti. — Po končanem zborovanju bode prosta zabava, pri kateri bodo iz posebne prijaznosti sodelovali gospodje tamburaši „Ljubljanskega Sokola“ in Ljubljanski pevski kvartet. V Ljubljani, dne 13. julija 1892. K obilni udeležbi vabi odbor.

— (Osobne vesti.) Deželni odbor kranjski imenoval je gosp. dra. Repiča, sekundarija na oddelku g. dra. Štajmerja v deželni bolnici v Ljubljani, začasnim okrožnim zdravnikom na mesto umrlega gosp. Lukana v Št. Vidu pri Zatičini. — Naš rojak g. profesor dr. Avgust Mušič, privatni docent grščine na Zagrebškem vseučilišču, dobil je od dež. vlade hrvatske podporo in nalog, da se

podaja za dlje časa na Grško. Najprej pojde v Atene, da prouči izgovarjanje nove grščine potem pa v Trojo, da si ogleda izkopavanja dr. Schliemana na lici mesta.

— (Odbor „Ljubljanskega Sokola“) oskrbel je vse potrebno, da se uvede nova društvena uniforma. Sokolske čepice imata na prodaj gg. Krejči in Soklič. Za obleko preskrbel se je potrební uzorec, po katerem bode odslej izdelovati društveno uniformo, to je hlače, surkico in srajco. Za izdelovanje oblek pooblastil je odbor društvena člana gg. Ekarja in Kunca. Opozarja se člani, da se imajo nove obleke izdelovati strogo po teh uzorcih in samo iz blaga, ki ga ima odbor sam v zalogi, in ki se dobiva pri odborniku bratu Mulačku. Stare obleke smejo se še iznositi, pri novih pa se bode moralo ravnati strogo po predpisih odbora, da se že vendar jedenkrat doseže toliko potrebna jednakost. To se naznanja bratom Sokolom s prošnjo, da se ozirajo pri napravi novih oblek na odborov sklep in se tako izognejo kaki mogoči nepriliki.

— (Št. Peteraka ženska in moška podružnica sv. Cirila in Metoda v Ljubljani) imeli sta občni zbor preteklo nedeljo. Delovali sta v preteklem letu prav uspešno ter nabrali in oddali vodstvu družbe 448 gl. 75 kr. Obširneje poročilo prijavi jutri.

— (Skušnja gluhonemega) Antona Črneteta vršila se je včeraj dopoldne v I. mestni šoli v navzočnosti c. kr. okrajnega šolskega nadzornika, vodje g. Žumra in referenta o gluhonemih ustanovah v deželnem odboru, g. dr. Schafferja, ter mnogih učiteljev. Izpraševal je gluhonemega dečka učitelj g. Albert Lampe iz Zagreba. Skušnja je bila jako zanimiva, posebno se je občudovalo, v kako kratkem času je gluhonemi Črneti narisal obliko Avstro-Ogerskega cesarstva, posamezne dežele in njih stolna mesta. Tudi v pisanji, računanji, zgodovini itd. je bil uspeh jako dovoljen, tako da se je prisodilo gluhonememu Antonu Črnetu spričevalo z odliko. Konstatujemo pri tej priliki, da g. Lampe ni, kakor je bilo zadnjič pomotoma povedano, učitelj na deželnem zavodu za gluhoneme otroke v Zagrebu, ampak zasobni učitelj.

— (Občni zbor družbenikov I. Ljubljanskega bolnišno-podpornega in oskrbovalnega društva) bode v nedeljo dne 17. julija 1892 ob 10. uri dopoldne v veliki mestni dvorani. Dnevni red: 1. Predavanje letnega poročila in sklep računa za l. 1892. 2. Predlog o preuredbi §§ 6., 10., 11., 16. in 17. pravil. 3. Volitev pregledovalcev računa. 4. Volitev ravnateljstva. 5. Nasveti udov.

— (Šolski razstavi.) Na drugi mestni deški ljudski šoli na Cojzovem Grabnu razstavljena so do sobote popoldne dela iz šolske delarnice na ogled. — V zavodu Huth na Poljanah pa so razstavljena danes in jutri od 10. ure zjutraj do 6. ure popoldne razna šolska in ročna dela.

— (V orglarski šoli) Ljubljanski se zaključí šolsko leto jutri 14. t. m., ob 9. uri zjutraj z javnim izpitom.

— (Železniške zveze v Ljubljani.) Piše se nam iz trgovskih krogov: Stara in že optovano izrečena je pritožba, da so železniške zveze v Ljubljani skrajno neugodne, a vzlic temu vse te pritožbe še niso napotile pristojnih faktorjev, da bi bili v tem oziru kaj ukrenili, kar bi bilo prebivalstvu v korist. Kako neugodno je n. pr. za trgovca, ki se pripelje ob 1. uri 20 minut popoldne iz Kamnika; možu se mudi priti domov, recimo na Notranjsko, pa kaj mu je storiti, Tržaški vlak se je odpeljal ob 1.19 m, čakati mu je torej precej dolgo. Ako bi dotični popoldanski vlak, ki odhaja iz Kamnika ob 11.50 m, odhajal vsaj 10 minut prej, ustrezno bi bilo marsikomu. Tudi zveza mej gorenjskimi in Tržaškimi vladi ni ugodna za potnike, zlasti pri večernih vlakih ob nedeljah in praznikih, a tudi glede opoldanskega vlaka čujejo se razne pritožbe. Sosebno tožijo tujci, ki gredo na Gorenjsko, da je mej prihodom Tržaškega vlaka ob 3/4 na 12. uro, in odhodom gorenjskega vlaka, ob 12 uri, premalo postanka, ker se često primeri, da ostane kdo brez obeda, ker na Gorenjskem ni dobil ničesar pod zobe, v Ljubljani pa ni dobil utegniti. Nujno prosimo torej pristojne faktorje, naj se na to prošnjo našo ozirajo in odpomorejo kolikor moči.

— (Nova tovarna.) Veliki posestnik doktor Schlesinger, ki je kupil pri Novem mestu večje

posestvo, namerava na Ljubljanskem močvirju ustanoviti tovarno za izdelavanje šotine prhe ali mlivke, katere se rabi od dne do dne bolj pri raznih obrtih.

— (Pevsko društvo „Lira“ v Kamniku) imelo je dne 10. t. m. svoj 10. redni občni zbor. Izvoljeni so bili: Predsednikom gosp. Alojzij Vremšak; podpredsednikom: g. Anton Pintar; tajnikom: g. Slavoj Kronabetvogel; blagajnikom: g. Janko Pohlin; pevovodjem: g. Franjo Stelè; pevovodje namestnikom: g. Anton Arigler; arhivarjem: g. Jože Stelè.

— (Podružnica sv. Cirila in Metoda na Bledu) bode imela občni zbor v nedeljo 17. julija t. l. ob 5. uri popoldne v gostilni g. Jakoba Peternela.

— (Družba sv. Cirila in Metoda.) Podružnica za Črno in okolico na Koroškem ima občni zbor v nedeljo 17. t. m. v gostilni pri Matvezu. Po končanem vspredu je prosta zabava. — Podružnica za Št. Šteben in okolico v Ziljski dolini ima isti dan popoldne občni zbor v gostilni pri Lipšu na Plešiščah. Po končanem vspredu prosta zabava. K obema se vabijo zavedni in rodoljubni Slovenci in Slovenke, da se udeležé v obilnem številu.

— (Preklic.) Tržaški listi in po njih mnogi drugi prinesli so vest, da je v Štorjah pri Sežani zbolelo več oseb, pri katerih so se pokazali znaki kolere. Županstvo v Štorjah preklicuje to vest prav odločno in poudarja, da je zdravstveno stanje v občini prav povoljno. Tem bolje! Tudi pri kmetu Mahničju iz Štorij, ki je umrl v bolnici v Trstu, je pokazala sekcija, da je umrl vsled pneumonitis.

— (Češki učitelji v Zagrebu.) Praško učiteljsko društvo „Komensky“ priredi posebni vlak v Zagreb k razstavi učnih pripomočkov, ki bode meseca avgusta. Učiteljem se bode gotovo pridružilo mnogo drugih čeških rodoljubov, da zopet obnovijo bratovske vezi in pokažejo svoje simpatije jugoslovanskim bratom. Izletniki popeljejo se preko Dunaja, Gradca, Maribora v Zagreb, potem pa se vrnejo preko Reke, Pulja, Trsta (Benetk) Postojine in Ljubljane čez Linc zopet domu. Češke goste bode mo povsod na naših jugoslovanskih tleh, kjer se bodo mudili, pozdravili s prisrčnim in bratovskim: Dobro došli!

— (Porotna obravnava na Nemškem s slovenskim tolmačem.) Iz Kolonije ob Reni se nam piše: Zanimiva obravnava vršila se bode tukaj v jeseni. Obdolžen in zatožen je neki L. B. iz Loškega Potoka, ki se je zatekel v te daljne kraje iskat dela. Šum leti nanj, da je umoril svojo ženo dne 16. novembra lanskega leta. Prva obravnava pred porotniki bila je razpisana dne 30. junija t. l. pri tukajšnjem višjem sodišču. Porotniki bili so že zbrani in prvosednik je pričel obravnavo. Kar se oglasi zatožencev zagovornik ter zahteva, da se obravnava preloži do jeseni. Obdolženec L. B. je namreč rodom Slovenec iz Kranjske, materni jezik mu je slovenski, nemščine ne razume dovolj in zatožnica dostavila se mu je le v nemškem jeziku. To je nepostavno in zatorej zahteval je zagovornik, da se stvar preloži. Državni pravdnik ugovarjal je, da je zatoženec dobro razumel zatožbo, ker se mu je pretolmačila v poljskem jeziku. Pozvan je bil kot tolmač slovensčine g. Fr. Lokar, Slovenec iz Ribnice, nahajajoč se v Koloniji. Ko je le ta na vprašanje predsednikovo: Jeli more Slovenec Poljaka dobro razumeti, odgovoril, da ne, sklenilo je sodišče, da se obravnava preloži do jeseni. Zdaj ima tolmač polno posla, da prelaga prejšnje zapisnike zatožencu in se vrši novo zaslišanje. Poročevalec nam piše, kako se je začudil ubogi zatoženec, ki trdi, da je nedolžen, ko je najdenkrat začul v daljni tujini zopet glas materine besede. — Kaj poredó k temu nekateri naši germanizatorji, ki celo pri nas v mnogojezični Avstriji obtožencu ne bi hoteli privoščiti tega, kar se je dovolilo v čisto nemški deželi Slovencu, ki ni nemščine dovolj zmožen?

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Dunaj 13. julija. Najstarejša hči nadvojvode Karola Ludovika, nadvojvodinja Margareta Sofija, zaročila se je včeraj v Reichenau z vojvodo Albrehtom Württemberskim, presumptivnim prestolonaslednikom. Vsi Dunajski in provincijalni listi pozdravljajo to vest simpatično, in slavé svojstva zaročnikov, naglašajoč udanost in zvestobo cesarski rodbini.

Pariz 13. julija. Uradni list prijavlja dekret, s katerim imenuje predsednik Burdeau ministrom mornarice. — V Auber Vilières-u umrlo 5 oseb za kolero.

Pariz 13. julija. Pri katastrofi v Saint Gervais ubitih okoli 200 ljudi; doslej našli 140 trupel.

Carigrad 13. julija. Poročila iz Tiflisa naznanjajo, da je bilo dne 7. in 8. t. m. v Kavkazu 207 slučajev kolere; bolniki vsi umrli. V Saint Jean-d'Acre-u ni bilo nobenega slučaja kolere.

London 13. julija. Zadnji rezultati volitev: 209 konservativcev, 36 unijonistov, 187 Gladstoneovcev, 5 Parnellistov in 35 protiparnellistov.

Razne vesti.

* (Razpuščena dijaška društva.) Ces. namestništvo na Dunaji je razpustilo 16 dijaških korporacij, ker so prekoračila po pravih določeni delokrog. Vsa razpuščena društva so nemško-nacionalna in so se večinoma udeležila pri demonstracijah za Bismarcka na Dunaji. To je gotovo tudi dalo povod, da so se razpustila.

* (Kronstadt — vojno pristanišče.) Kakor javlja uradni „Dziennik Warszawski“, bode se Kronstadtsko pristanišče zaprlo trgovskim ladijam in proglasilo za stalno kot vojno pristanišče.

* (Crispi v nevarnosti, da oslepi.) Iz Rima se poroča, da bode prišel tja iz Napolja bivši italijanski ministerski predsednik Crispi, ki je nevarno zbolel na obeh in se bode dal operirati v Rimu. Na desno oko ne vidi skoro nič več.

* (Novo zdravilo.) Kemik dr. Roos v Frankobrodu iznašel je novo zdravilo „Agathin“, ki se je poskusilo v tamošnjih bolnicah in se posebno dobro obneslo kot bolečine olajšujoče zdravilo pri neuritičnih boleznih in pri reumatičnih afekcijah mišic, členov in kit.

„LJUBLJANSKI ZVON“

za vse leto 4 gl. 60 kr.; za pol leta 2 gl. 30 kr.; za četrt leta 1 gl. 15 kr.

Tujci:

12. julija.

Pri **Mati**: Handl, Hradecky, Kren, Herling z Dunaja. — Wartl s Češkega. — Paterno z Reke. — Bartlma iz Kočevja. — Lamprecht iz Gradca.

Pri **Stani**: Nöel, Gans z Dunaja. — Königmann, Götzman iz Kočevja. — Segre, Marinschig, Grande iz Trsta. — Fischer, Havas, Halmer iz Budimpešte. — Folter iz Gorice. — Ringer iz Berolina. — Bettelheim iz Velike Kaniže.

Pri **južnem kolodvoru**: Paul z Dunaja. — Pri **avstrijskem cesarju**: Richter z Dunaja. — Goll iz Idrije. — Bergkepel iz Gradca. — Rob iz Gorice.

Tržne cene v Ljubljani

dne 13. julija t. l.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, hktl.	6 80	Špeh povojen, kgr.	64
Rež,	5 60	Surovo maslo,	74
Ječmen,	4 —	Jajce, jedno :	2 1/2
Oves,	2 75	Mleko, liter	10
Ajda,	5 70	Goveje meso, kgr.	62
Proso,	4 40	Telečje	54
Koruza,	4 60	Svinjsko	64
Krompir,	—	Koštrunovo	38
Leča,	12 —	Pišanec	40
Grah,	10 —	Golob	16
Fižol,	8 —	Seno, 100 kilo	1 78
Maslo, kgr.	86	Slama,	2 14
Mast,	66	Drva trda, 4 metr.	6 50
Špeh frišen	56	„ mehka, 4 „	4 50

Meteorološko poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Ve-trovi	Nebo	Mo-krina v mm.
12. julija	7. zjutraj	730 8 mm.	16° 6° C	sl. sev.	obl.	12 0 mm.
	2. popol.	728 7 mm.	26° 2° C	sl. svz.	jasno	—
	9. zvečer	727 5 mm.	22 0° C	sl. szh.	jasno	dežja.

Srednja temperatura 21° 7°, za 2° 7' nad normalom.

Dunajska borza

dne 13. julija t. l.

	včeraj	danes
Papirna renta	95 15	95 05
Srebrna renta	94 95	94 95
Zlata renta	112 80	112 60
5% marcna renta	100 85	100 90
Akcije narodne banke	996 —	996 —
Kreditne akcije	311 50	312 —
London	119 70	119 70
Srebro	—	—
Napol.	9 51 1/2	9 51
C. kr. cekini	5 69	5 69
Nemške marke	58 65	58 62 1/2
4% državne srečke iz l. 1854	250 gl.	141 gl. 50 kr.
Državne srečke iz l. 1864	100	182 50
Ogerska zlata renta 4%	—	110 —
Ogerska papirna renta 5%	—	100 45
Dunava reg. srečke 5%	100 gl.	122 —
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	—	116 40
Kreditne srečke	100 gl.	189 25
Rudolfove srečke	10	23 50
Akcije anglo-avstr. banke	120	150 25
Tramway-društ. velj. 170 gl. a. v.	—	234 —

Zahvala.

Za obilne dokaze srčnega sočutja, za krasne vence in mnogobrojno spremstvo pri pogrebu gospoda

Alberta Ramm-a

lekarja, hišnega in zemljiškega posestnika

izrekamo vsem predragim sorodnikom, prijateljem in znancem najsrčnejšo zahvalo.

V Ljubljani, dne 13. julija 1892.

(801)

Zalujoča obitelj.

Zahvala.

Za mnogobrojne dokaze srčnega sočutja ob smrti našega nepozabnega strijca in bratranca, gospoda

DR. FRANA SKOFIČA

c. kr. okr. sodnika v Škofji loki

izrekamo najtoplejšo zahvalo vsem prijateljem in znancem, osobito čestilcem rajnega iz vseh krajev, gg. uradnikom deželnega sodišča Ljubljanskega in okrajnega sodišča Škofjeloškega, slav. društvom, gg. meščanom Škofjeloškim, vsem drugim udeležencem pogreba ter darovateljcem mnogih krasnih vencev. Posebno se zahvaljujemo g. dru. D. Majarovi za gniljivi nagrobni govor in gg. pevcem Ljubljanskim za krasni nagrobni.

(803)

Zalujoči sorodniki.

V „NARODNI TISKARNI“ v LJUBLJANI

je izšla knjiga:

Blodne duše.

Roman. Češki spisal Václav Beneš-Třebitzký. Preložil Ivan Gornik. Mala 8°, 523 strani. Cena 70 kr., po pošti 80 kr.

! Cenene pernate postelje!

Za zgornje pernice, podvzglavja in spodnje pernice pošiljam **sivo, povse novo**, z roko pukano gosje perje funt samo po 60 kr., boljše vrste samo po 70 kr. Sivo to gosje perje nadomešča v vsakem oziru drago belo perje. Poštne zabojčke po 10 funtov pošilja po poštne povzetki na ogled **Jakob Krasa**, trgovca s perjem za postelje, v Pragi, 620-I., Češko. Zamena dovoljena. (799)

Jutri v četrtek dne 14. julija

ob 3. uri popoldne

(798)

prijateljski shod

gostilničarjev in kavarnarjev

v gostilnici pri gospodu Trinker-ji

v lastni hiši:

Ulice na južni kolodvor št. 11.

— Za mnogobrojni obisk se prosi. —

Marsala Florio.

Znamka S. O. M. — Najboljše laško namizno vino, priporočajo je zdravniki za krepitev slabotnim, bolnim in prebolelim.

Steklenica 1 gl.

Piccoli-jeva lekarna

„Pri angelju“

v Ljubljani, Dunajska cesta.

Vnanja naročila se proti povzetju svote točno izvršujejo. (59—4)

Najboljše milo v Ljubljani!

Doeringovo milo s sovo

je kakor znano najmilejše, najčistejše in najpripravnejše milo za

gojitev kože in lepote

in se dobiva odslej v vseh boljših trgovinah s parfumerijami, leki in kolonijalnimi blagom.

To milo dá koži mladostno svežost ter jo vzdrži do visoke starosti

nežno in gladko.

Doeringovo milo ni samo v vseh tukajšnjih naj-

finejših damnih boudoirih, ampak skoro v vseh

hišah v Ljubljani in v okolici

v izključni porabi,

X. (362—4)

vsakdo jo rabi, komur je za to, da

lepo, zdravo in čisto kožo dobi.

Ker je Doeringovo milo s sovo **samo milo**, to je, ker je sestavljeno samo iz toščobe in luga in nima nepotrebnih primesi, niti lošča, niti sode, **tudi se je jako malo porabi**, a moči je je porabljati do zadnjega koščeka, a navzlic temu da je najboljše in kot koži najkoristnejše milo priznано, je vender

najcenejše toaletno milo na svetu.

Vsakemu komadu **Doeringovega mila** utisnjena je naša varstvena znamka, **sova**, odtod imenovanje: „Doeringovo milo s sovo“.

Cena 30 kr. komadu.

Dobiva se: Avg. Auer, Ferd. Bilina & Kasch, lekar Grötschl, Ant. Krisper, Ed. Mahr, Mayr-jeva lekarna pri „zlatem jelenu“, Piccoli-jeva lekarna pri „angelju“, Ubald pl. Trnkóczy lekar. V Kranju: Martin Pettan. Rud. Starovasnik. — Generalno zastopstvo za Avstro-Ogersko: **A. MOTSCH & Co.**, Dunaj I., Lugeck 3.

Dalmatinska vina.

Bratje Didolić

v Selcah, otok Brač v Dalmaciji.

Ta trdka trži z najboljšimi vini lastnega pridelka. Vina ima vsake vrste, kakor običajno stolno rumeno, rudeče, črno, pa tudi najfinejše rumeno ali pa črno desertno ali likerno. Došle naročitve izvršuje točno, na zahtevanje pošlje pokušnje vin ter cenik. — Ta trdka odlikovana je bila že večkrat z odlikami prve vrste. — Koresponduje hrvaško, italijansko in nemško. (725—7)

Preselitev prodajalnice.

Prodajalnica

oljnatih barv, firnežev, lakov in kleja

AD. HAUPTMANN

je sedaj

na sv. Petra cesti h. št. 41

ob vogalu Reseljeve ceste

v lastni hiši.

Filijala:

(774—5)

Slonove ulice št. 10—12.